

SFORA



O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

W staropolszczyźnie wyraz ten był zapisywany przez -w- „swora”. Ta dawna postać wyrazu powinna nam nasunąć skojarzenia z takimi czasownikami, jak zewrzeć, zawrzeć, rozewrzeć, wszystkie te słowa bowiem są ze sobą spokrewnione. W prasłowiańszczyźnie *szьvora było to ‘to, co łączy, zespaja; to, co służy do łączenia, zespалania, zwierania rzeczy’. Z czasem wyraz nabierał rozmaitych konkretnych znaczeń. SFORĄ nazywano ‘drag łączyący przednią i tylną oś wozu’, ‘część składową długiej plecionki, np. biczyska, powrozu, warkocza’, ‘coś splecionego, np. linkę’. SFORA była to również po prostu ‘klamra’ lub ‘sprzączka’. Współczesne znaczenie – pejoratywne – ‘duża grupa, zgraja’ rozwinęło się z określenia myśliwskiego. W języku łowieckim SFORA to przede wszystkim ‘rzemienie służące do związywania [spinania razem] ogarów lub gończych’ (rzemienie służące do wiązania chartów nazywano smyczą), a wtórnie także ‘para ogarów lub gończych związanych sforą’ (zgodnie z dawnym zwyczajem brało się na jedną linkę po dwa psy: albo psa i sukę, albo starsze i młodsze zwierzę). Dopiero z tego znaczenia powstało ogólniejsze ‘gromada psów myśliwskich’ i najogólniejsze ‘duża grupa, zgraja’.